O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
DENOV TADBIRKORLIK VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

“O‘ZBEKISTON YOSHLARINI AXBOROT URUSHI DAVRIDA MAFKURAVIY TAJOVUZDAN ASRASH”

MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI

(2023-yil 17-18-noyabr)

“O‘ZBEKISTON YOSHLARINI AXBOROT URUSHI DAVRIDA MAFKURAVIY TAJOVUZDAN ASRASH”
MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI
(2023-yil 17-18-noyabr)

BOOKMANY PRINT

maktab, «Kuyovsuv» qishlog'ida 59-maktab, Anbarsoy qishlog'ida 10-maktablar tashkil etilgan.

«G'alaba» jamoa xo'jaligida 23- maktab 1930 yilda tashkil etilgan bo'lib,1940 yilga kelib boshlang'ich maktabga aylantirildi. Maktabga Berdiyev Yo'ldosh direktor etib tayinlanadi. Urush yillaridagi og'ir iqtisodiy ahvol xalq ta'limi rivojiga o'z - ta'sirini ko'rsatmay qolmadi. Biroq katta qiyinchiliklarga qaramay, maktablar o'z faoliyatini davom ettirdi. Lekin urush boshlanishidan oldin ham, urush davrida ham maorif sohasida sezilarli o'zgarish ko'zga tashlanmadi. Ma'lum bir o'zgartirishlar kiritilgan bo'lsa-da, juda qiyinchilik bilan natijaga erishildi. Bu davrda maktablar va xalq ta'limi organlari faoliyatida bir qancha o'ta jiddiy kamchiliklar mavjud bo'lib, ularning aksariyati urush davri qiyinchiliklari bilan bog'liq edi. O'qituvchilar soni qisqardi, binolar, jihozlar, darsliklar yetishmasligi yuzaga keldi.

1954 yilda maktab to'liqsiz o'rta maktabga aylantiriladi, o'rta maktabni bitiruvchi 10-sinfda o'qish uchun kolxoz markazidagi 24-maktabga qatnashlari lozim edi.

1955-1957 yillar davomida maktab mahalliy kadrlar bilanto'ldirib borildi, o'qituvchilar safi kengayib bordi.[4]

A.Eshqobilov,H.Soatov,A.Niyozov,O.Doniyev,F.Doniyev, mahalliy xotin-qizlardan Xadicha Abdulmurodova, Zubayda Safarovalar ayni shu damda shu maktabda pedagogik faoliyatni boshlaganalar. Maktab o'quvchilarining sonining oshishi, mahallaiy kadrlarning ko'plab yetishib chiqishi hamda Qizil suv daryosining sel toshishi natijasida maktab jar yoqasiga kelib qolganligi sababli 23- maktabni hozirgi o'rniga ko'chirishga qaror qilinadi.1961-1963 yillarda 320 o'rinli yangi maktab binosi qurib foydalnishga topshirildi. Hozirgi vaqtda ham bu maktab tumanimizda barcha sohalarda yetakchi o'rinlarda bo'lib kelmoqda.

Tumanga Andijon, Fargona, Buxoro viloyatlaridan ko'plab aholining kuchib kelishi natijasida maktablar soni yildan-yilga o'sib borib, Xalq maorifi bilan bir katorda, maktabgacha va maktabdan tashkari tarbiya muassasalari tarmogi kengaydi. 1943 yilda tarbiyalanuvchilar soni 80 nafarga, 1980 yilda 140 nafarga yetdi. Shaharda maktab, bolalar bog'chalari, maktabdan tashkari ta'lim muassasalarini tashkil etishda 1962-1989 yillarda xalq ta'limi bo'limiga 27 yil davomida mudirlik kilgan A.N. Plotnikovning xissasi katta bo'lgan.

1933-1940-yillarda Denov tumani xalq ta'limi bo'limi mudiri lavozimida toshkentlik N.Nazarov, 1950-1955-yillarda D.Xusanov, 1955- 1957-yillarda X.Qamchiv, 1958-1959-yillarda Sh.Temirov, 1960 yillarda J.Donayev, 1960-1962-yillarda N.Davlatov, 1962 yilda Denov va Sariosiyo birlashganligi munosabati bilan xalq ta'limi bo'limlari ham ko'shilib unga N.Shaymardonov mudirlik kilgan. 1964-1969-yillarda T.Eshpo'latov, 1970-197-yillarda A.Tursoatov, 1975-1987-yillarda K.Kodirov, 1987-1998-yillarda A.Jalilov, 1998-2005-yillarda M.Sapiyev ishlagan. 2005 yilning iyun oyidan X.Suvonov mudirlik qilib kelmokda.

Tuman maorifini turli yillarda boshkargan Tog'ay Eshpo'latov, Asad Tursoatov, Karim Kodirov, Ahmad Jalilov, Mamayusuf Sapiyev, Xaydar Suvonovlar xalq ta'limi bo'limini faqat viloyatdagina emas, balki respublika miqyosida ham tanitdilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Tursunova Y.B. Doctoral student of the Institute of History of the Republic of Uzbekistan.
2. Tursunov.S.N, Turdiyev.T.Denov-Fan nashriyoti.-2009. 26-b
3. Bo'tayeva.M. Denovning dovruqli maktabi.-Denov,2010.-16-b
4. Hasanov.I. Ko'zichoqli tarixidan lavhalar.Dala tadqiqotlari. 2014.
5. Xasanova.N.I. O'zbekistonda sovet hukumatining madaniy-ma'naviy siyosati va uning natijalari."Tafakkur"-Toshkent.2022. 74-75 bb

УДК: 1 (575.1)

MILLAT, MADANIYAT VA QADRIYATDA OPTIMIZM

Abilov O'ral Murodovich -
Toshkent tibbiyot akademiyasi professori
Falsafa fanlari doktori (O`zbekiston)

Annotasiya: *Ushbu maqolada: xalq, elat va millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik, tolerantlik hamda o'zaro bahamjihat holda umrguzaronlik qilish. Dunyo va yurtimizda ushbu sohada amalga oshirilayotgan ishlarning ijtimoiy falsafiy tahlili qilingan.*

Kalit so'zlar: *Global Trends 2030, Alternative World, millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik, tolerantlik, konfessiya, etnik birlik, milliy madaniyat, millatlararo munosabatlar, millatlararo muloqot madaniyati, millatchilik, milliy o'ziga xoslik.*

Аннотация: *В данной статье: люди, народы и межнациональное согласие, религиозная толерантность, толерантность и сосуществование. Сделан социально-философский анализ работ, проводимых в этой области в мире и в нашей стране.*

Ключевые слова: *Глобальные тенденции 2030, Альтернативный мир, межэтническое согласие, религиозная толерантность, толерантность, конфессия, этническое единство, национальная культура, межэтнические отношения, культура межэтнического общения, национализм, национальная идентичность.*

Annotation*: In this article: people, peoples and inter-ethnic harmony, religious tolerance, tolerance and coexistence. A socio-philosophical analysis of the work carried out in this field in the world and in our country has been made.*

Keywords*: Global Trends 2030, Alternative World, interethnic harmony, religious tolerance, tolerance, confession, ethnic unity, national culture, interethnic relations, culture of interethnic communication, nationalism, national identity.*

Dunyo tajribasi shuni ko'rsatmoqdaki, milliy xususiyatlar rivojlanib borishi bilan bir vaqtda ro'y berayotgan hayot tarzining barcha sohalaridagi integratsiya tamoyillari millatlararo munosabatlar modellarida ustuvorlikka egadir. Lekin ushbu holatda milliy uyg'onish, mustaqillik, o'ziga xoslik jarayonlari o'z ahamiyatini

yo‘qotmaydi. Bu esa fuqarolik, etnik birlik, til jihatdan umumiylik masalalarini juda dolzarb qilib qo‘yadi. Aslida millatlararo xususiyatlar ijtimoiy munosabatlar, jamiyatdagi odamlarning ijtimoiy va shaxsiy manfaatlarini (iqtisodiyotda, siyosatda, ilm-fanda, maishiy turmushda) yaqqolroq namoyish etadi. Lekin bunda insonlar hayotiga xatti-harakat, fikrlash tarzi, uslubi va shaklini bir xillashtirish zo‘rlik bilan singdirilgan, shaxsga sig‘inish va turg‘unlik yillarining salbiy ta’sirini yengib o‘tish kerak. Chunki ular loqaydlik, ikkiyuzamachilik, jamiyatda optimistik kayfiyatlarning yo‘qolishiga olib kelar edi. Shuning uchun ham O‘zbekistonda milliy munosabatlarda ijtimoiy siyosat yuritish usullarini tanlashda har qanday millatga mansub inson shaxsida umuminsoniy, milliy va individual betakror xususiyatlar borligi e’tiborga olindi.

MDHning ayrim davlatlarida milliy munosabatlarning hozirgi holati jahon rasmiy doiralari, keng xalq ommasini asosli ravishda tashvishlantirmoqda. Bu esa bir tomondan oshkora millatlararo ziddiyatlar bo‘lmagan barcha mustaqil respublikalardagi ruhiy kayfiyatga ta’sir ko‘rsatadi. Ikkinchi tomondan, umuminsoniy qadriyatlar namoyon bo‘ladigan o‘ziga xos milliylik yoki etnopsixologik xususiyatlarning hisobga olinishini taqozo etadi. Bular jumlasiga, masalan, ijtimoiy optimizm, doimo ijtimoiy o‘zgaruvchan faoliyat sub’yekti bo‘lgan shaxsning faolligi kabilar kiradi.

Bunday faoliyatni optimallashtirish shuni taqozo etadiki, har bir inson milliy mahdudlikdan xoli bo‘lsin, ruhiy taraqqiyot va ijtimoiy farovonlikning keng istiqbollariga ega bo‘lsin, millatlararo aloqalarda nafaqat salbiy jihatlarni, balki hamma odamlarni birlashtiruvchi umumijtimoiy manfaatlarni ko‘ra bilsin. Aynan shular o‘ziga xos milliylikning nafaqat ruhiy dunyoda, shaxsning yo‘nalishlarida, hayot tarzining o‘ziga xosligida mustahkamlanishini taqozo etadi, umuminsoniy, millatlararo xususiyatlarning ham bo‘lishi lozimligini ko‘rsatadi. Zero, milliy suveren davlatchilikning mustahkamlanishini ko‘p millatli tashqi dunyodan uzilish, deb tushunish kerak emas. Aksincha, har bir shaxsning umuminsoniy qadriyatlari bilan boyishi, odamlar ongida milliy dunyoqarashni siqib chiqarmaydi, balki ularni bir necha bor kuchaytiradi va insonni hamda millatni dunyo madaniyatiga yaqinlashtiradi. Ammo bu jarayonga milliylik, xalqchillik niqobi ostida shaxsiy manfaatlari uchun kurashayotgan kuchlar to‘sqinlik qilishi mumkin.

Albatta, millatlararo do‘stlikni yuzaki tushunuvchilar ham bor. Masalan, og‘izda xalqlar do‘stligini ulug‘lab, bu “do‘stlik” uchun biron-bir millatni (yahudiylar, turklar, armanlar, ruslar va sh.k.) tanlaydilar. Tabiiyki, bunday yondoshuv millatlararo uyg‘unlikka, demak, milliy taraqqiyot, millatlararo totuvlikda optimistik tendensiyalarning mustahkamlanishiga xalal beradi.

Uzoq yillar chor rossiyasi va sovetlar rossiyasi hukmronligi sharoitida ulug‘ rus shovinizmi odatdagi milliy munosabat darajasiga aylandi. Bu rus millatidan boshqa millat vakillarini kamsitish, ularning mustaqilligiga daxl solish ko‘rinishida namoyon bo‘ldi.

Millatchilikning bugungi qiyofasi o‘zgacha. Masalan, kosmopolit-millatchilar paydo bo‘lishdi. Bir-birini inkor etuvchi bu tushunchalarning mohiyati shundan iboratki, og‘izda ular milliylikni umuman rad etadilar. Lekin buning uchun boshqa millatlar ularning millatini qabul qilishi kerak. Vatanparvarlik, milliylik, milliy

mustaqillik taraqqiyot yo‘lidagi g‘ov sifatida inkor etiladi. Biroq, bu inkorlar “o‘zga” millatlarga tadbiq etiladi.

Bu esa, millatlararo muomala madaniyatini shakllantirish, yosh avlodga yo‘naltirilgan tarbiya borasidagi ishlarni yanada kuchaytirishni taqozo etadi. Vaholanki, aynan yoshlarda muayyan maqsadga yo‘naltirilgan, qat’iy me’yorlangan tarzda milliy, millatlararo va umumiy qadriyatlarni o‘zlashtirish tuyg‘usi kuchli. Zero, ular birgalikdagina millatlararo munosabatlarni uyg‘unlashtirishga, respublikamizdagi optimistik shart-sharoitni mustahkamlashga qodir. Bunday tarbiyaviy ishlar shaxs sifatida shakllanishida yoshlarning tub manfaatlariga mos, turmushlarini optimistik tarzda yo‘naltiradigan, turli millatlarga mansub odamlarning qadriyatlari va hatti-harakatlaridan o‘rnak olishga qaratilgan.

Ayni paytda jahonda bir millat nomi bilan ataluvchi, lekin turfa xil millat, elat, xalq va etnik guruhlar vakillaridan iborat aholiga ega bo‘lgan davlatlar juda ko‘plab topiladi. Shular jumlasiga aholisi 130 dan oshiq millat vakillaridan tashkil topgan O‘zbekiston ham kiradi. Tabiiyki, ko‘p millatli davlatning ijtimoiy, siyosiy, ma’naviy, madaniy turmush tarzi, taraqqiyotida ham o‘ziga xoslik mavjud.

Turli xil millat - qadriyatlar va madaniyat, millat va ma’naviyat - bular uyg‘un tushunchalardir. Ma’naviyatsiz va qadriyatsiz millat bo‘lmaydi. Buni har bir kishi his qilishi lozim. Eng muhimi, bu borada O‘zbekiston fuqarolarida to‘la imkoniyatlar bor.

Hozirgi kunda Respublika milliy-madaniy markaz atrofida 138 ta - arman, yahudiy, tatar, tojik, koreys, ozarbayjon, boshqird, turkman, nemis, ukrain, turk, yunon, bolgar kabi milliy-madaniy markazlar faoliyati muvofiqlashtirilgan. Ular mustaqillikning dastlabki davri, 1992 yil 13 yanvarda tashkil etilgan Respublika Baynalmilal madaniyat markazi bilan hamkorlikda ish olib boradilar va o‘z Nizomlari, dasturlari hamda ish rejalariga egadirlar. Markaz faoliyati xalq urf-odatlari va an’analari, marosimlarini tiklash, ularni O‘zbekistonda yashovchi xalqlar o‘rtasida targ‘ib etishga qaratilgan. Shuningdek, bu markazlarda o‘zbek xalqi madaniyati, san’ati, tili ham targ‘ib etiladiki, bu xalqlarni yaqinlashtirishga, millatlararo munosabatlarni yaxshilashga xizmat qiladi. Respublika Baynalmilal markaz qoshida tashkil etilgan millatlararo «Navro‘z» teatri ham bunga yordam beradi. Uning sahnasi turli teatr maktablari va yo‘nalishlarini obrazli ko‘rsatish imkonini beradi, millatlararo munosabatlar madaniyati, siyosiy madaniyatni yuksaltirishga yordam beradi. Bu esa jamiyatda barcha millat vakillari o‘rtasidagi ijtimoiy optimizm darajasini va O‘zbekiston kelajagiga bo‘lgan har bir fuqaroning ishonchini yanada oshiradi.

Bu borada barcha millatlarda, ayniqsa, tub bo‘lmagan millat vakillarida, ularning millatidan, dinidan qat’i nazar, yoshlarda vatanparvarlik hissini kuchaytiruvchi tarbiya usullaridan foydalanish foydali. Masalan, ko‘p millatli ish muassasalarida Vatanimiz tarixi, urf-odatlari, an’analari, imkoniyatlari va kelajagini aks ettiruvchi hamda tarannum etuvchi tadbirlarni o‘tkazish ijobiy samara berishi tabiiy. Eng asosiysi O‘zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi bilan kafolatlangan va amaldagi mavjud haq-huquqlar: har bir millat kishisi o‘zi qilayotgan mehnatining samarasi, baxtli kelajagiga ishonch, oilasida hukm surayotgan xotirjamlik, bo‘sh vaqtini turmush tashvishlaridan xoli o‘tkazish, ma’naviy va madaniy ehtiyojlarini

to‘liq qondirish imkoniyatlarining mavjudligi Vatanga bo‘lgan mehr-muhabbatni yanada oshiradi. Bu yoshlar ongida milliy ma’naviyatga bo‘lgan yangicha yondashishni, hurmat-e’tiborni tarbiyalashda o‘ta muhimdir.

Prezidentimiz Islom Karimov ta’kidlaganlaridek, “Shu tuproqda tug‘ilib, shu yurtga mehnati singgan har bir inson - agar u bizning Vatanimizni xuddi biz kabi muqaddas bilsa - O‘zbekiston fuqarosi deb sanalishga loyiq“dir. Shu tamoyilga amal qilishning hayotiy natijasini hayotda ko‘rib turibmiz. Mustaqillik davrida Respublika miqyosida Ozarbayjon, Gruzin, Nemis, Rus, Turk, Qozoq, Tojik, viloyatlarda Arab, Qirg‘iz markazlarining rahbarlari O‘zbekistonning davlat mukofotlari bilan taqdirlandilar. Bular orasida «O‘zbekiston qahramoni» oliy unvoniga ega bo‘lganlar ham bor. O‘zbekistonda barcha millat vakillariga teng huquqli munosabat davlat Qonuni bilan mustahkamlangan. Buning ijobati Oliy va o‘rta ta’limda 7 ta milliy tilda o‘qitish ishlari, 9 tilda gazetalar va teleko‘rsatuvlar faoliyat ko‘rsatayotganligida ko‘rinmoqda.

Mamlakatimizda bu borada amalga oshirilayotgan muhim ishlar bilan birga, ularga yetarli darajada e’tibor bermaslik, nazardan qochirish, loqayd bo‘lish nimalarga olib kelishi mumkinligini boshqa mamlakatlarning achchiq tajribasidan yaxshi bilamiz. Shunday ekan, doimo hushyor va ogoh bo‘lish xalqimiz ongida shakllanayotgan milliy mafkura va milliy g‘oyamizning asosiy, amaliy maqsadlaridan biridir.

Bugungi kunda bu ish xalqlar do‘stligi sharafiga aytiladigan shiorlarga emas, millatlararo munosabatlarning haqiqatdan ham insonparvar madaniyatini shakllantirishga yo‘naltirilgan kundalik, odatiy ishdagi muvaffaqiyatlarga tayanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abilov O‘. O‘zbekiston taraqqiyotining optimistik ruhi,-T.:2003.
2. Abdurahmonov M., Otamurotov S. Ma’naviy salohiyat. – Toshkent: O‘zMU, 2009. – 30-31 b.
3. Levitin L. O‘zbekiston tarixiy burilish pallasida. Prezident Islom Karimov tarafdorining tanqidiy mulohazalari. –Toshkent: «O‘zbekiston», 2001. -367 b.
4. Barkamol avlod – O‘zbekiston taraqqiyotining poydevori. – Toshkent: Sharq, 1997, - B. 40-41.
5. Abulqosimov H.R, Qulmatov A.A. O‘zbekistonda kichik biznes sohasida oilaviy tadbirkorlikning o‘rni va uni rivojlantirish yo‘llari. /Monografiya. -T.: «Universitet», 2015. ISBN –B.54

MUNDARIJA:

Kirish so`zi……………………………………………………………………….6		
1-SHO’BA. YOSHLARNI AXBOROT URUSHI DAVRIDA MAFKURAVIY TAJAVUZDAN ASRASH TADQIQINING NAZARIY-FALSAFIY ASOSLARI		
1.	**Виркани Музаффар Абдулло. Омили дини дар низоми амнияти иттилооти...**	**7**
2.	**الأستاذ أيمن عثمان عبد العليمثقافة التسامُحِ في الإسلامِ.**	**12**
3.	**Отамуратов С.О.** Глобаллашув жараёнининг назарий-методологик асослари..	**15**
4.	**Наврўзова Г.Н.** Ёшлар маънавий иммунитетини кучайтиришда нақшбандия таълимотининг ўрни..	**22**
5.	**Шадманов К.** Интеллектуальный контекст истолкования историко-философского знания и современные вызовы.....................................	**26**
6.	**Berdimuratova A., Jaksilik Biyimbetov.** Axborot urushlari jamiyatning axborot xavfsizligiga asosiy xavf sifatida..	**34**
7.	**Masharipova G.K.** Yangi O‘zbekiston yoshlari va ularning har qanday yot g‘oyalarga qarshi kurasha olish mas’uliyatini oshirish................................	**37**
8.	**Ғайбуллаев О.М.** Ахборот урушлари орқали ёшлар онгига таъсир қилаётган мафкуравий хуружлар...	**44**
9.	**Саиткасимов** А. Ўзбекистонда ёшларини ахборот уруши даврида мафкуравий тажовузлардан асраш омиллари.......................................	**50**
10.	**Xatamov F.F.** Ma’naviy-axloqiy qadriyatlarning sotsionormativ faolligi va huquqiy qadriyatlar..	**54**
11.	**Бердиназаров З.У., Хўжанова Т.Ж.** Янги Ўзбекистон ёшларини ғоявий ҳимоялашда мафкуравий иммунитетни шакллантириш муаммолари..	**58**
12.	**Madaminov M.U.** Yoshlarning ilmiy falsafiy dunyoqarashini shakllantirish va rivojlantirishga qarshi oav orqali olib borilayotgan gender tengligi masalalaridagi xurujlar...	**66**
13.	**Xusanov G`.E.** Oilada yoshlarni axborot xurujlaridan saqlashda milliy g‘oyaning o‘rni…………………………………………………….…......	**70**
14.	**Бобомуродов Э.Х., Умарова В.Х.** Идеологическая профилактика – фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана...	**74**
15.	**Nasimov A.A.** Axborot xurujlariga qarshi kurashishda axloqiy qadriyatlarning o‘rni………………………………………………...........	**78**
16.	**Norkulov O.N.** Migrantlarni axborot urushi davrida mafkuraviy tajovuzlardan asrashning falsafiy masalalari…………………………….........	**82**
17.	**Бобомуродов Э.Ҳ., Шамсиддинова Д.** Мафкуравий профилактика – ёш авлодни ғоявий ҳимоя қилишнинг концепциясини илмий-амалий аҳамияти..	**86**
18.	**Шодиев С.** Глобаллашув шароитида ёшларнинг диний эътиқод эркинлиги..	**91**

19.	**Шарипов Д.Б.** WI-FI жамият “ахлоқи” ёхуд тинчликни таъминлашда ёшларнинг ахборот иштирокини таъминлаш йўллари............................	**95**
20	**Nazirov B.S** Ijtimoiy tarmoqlarning yoshlar tarbiyasiga salbiy ta’siri va ularni bartaraf qilishga doir takliflar...	**103**
21.	**Сафарова С.Д.** Пайомадхои номатлуби чангхои иттиолотӣ дар тафаккури чавонони муосир..	**112**
22.	**Абдуллаева Н.Б.** Ёшларни ахборот таҳдидларидан ҳимоя қилишнинг замонавий механизмлари……………………………..........................	**125**
23.	**Adbumalikov I.A.** Yoshlarda tinchlik madaniyatini yuksaltirishning ijtimoiy-falsafiy mazmun-mohiyati	**128**
24.	**Turdiyeva D. M.** XX asr malayziya ijtimoiy-siyosiy hayotida diniy omilning o‘rni..	**133**
25.	**Бабамуратов Э., Ганиева Д.П.** Идеологическая защита молодежи Узбекистана в условиях национальной идеологии и глобализации........	**137**
26.	**Бабамуратова Ш., Сафармуродова М.Т.** Идеологическую защиту молодежи от влияния различных чужеродных идеологических угроз..	**144**
27	**Худайбергенов А.А**. Глобаллашув шароитида ёшларнинг ахборот-психологик хавфсизлигини таъминлаш масалалари…............................	**148**
28	**Мавлянов Б.С.** Маънавий бегоналашувнинг намоён бўлиш хусусиятлари...	**151**
29	**Шарипов А.Н**. Вазъи геополитикии Осиёи Марказӣ дар пасманзари рақобатҳои нави сиёсии абарқудратҳо	**155**
30	**Xoliqulov M.Q.** Axborot istemolida mafkuraviy immunitetni shaklantirish: muammolar va yechim...	**164**
31	**Шодмонова Л. У., Абдушукурова С.Б.** Идеологическая профилактика – фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана...	**168**
	2-SHO’BA. AXBOROT URUSHLARINING PAYDO BO‘LISHI VA ULARNING SODDA-IBTIDOIY XARAKTERI	
1	**Usanov R.T., Begaliev X.C., Sodiqova B.T.** Zo‘ravonsizlik falsafasi va axloq………………………………………………………………........	**174**
2	**Tangirqulova K.S.** Mezolit davrida qadimgi madaniyatning rivojlanishi.....	**183**
3	**Nazirov B.S., Yo‘ldoshev M.X.** O‘rta asrlarda Movarounnahrda bog‘-saroylarning arxitekturasi……………………………………………...........	**185**
4	**Shoynazarova V. X.** Ibtidoiy kommunikatsiya belgilari……………........	**188**
5	**Калиева А.А., Иристаева С.Х.** История возникновения и эволюции информационных войн……………………………………………………..	**191**
6	**Шамолов А.А., Усанов Р.Т., Усанов Б.Р.** Марказий Осиё мутафаккирлари асарларида маънавий фаолллик зўравонликсиз қаршилик кўрсатиш йўлидир…………………………..........................	**195**
7	**Mengliboyev A.X., Qalandarova M.J.** Dunyoga darcha: Salib yurishlari va uning oqibatlari………………………………………..	**203**

8	**Бабамуратов Э., Менглиева З.Б**. Отражение идеологического воздействия на изменение сознания современной молодежи Узбекистана и формирование у него доверия к идее.............................	**207**
9	**Bebitov M.A., Qalandarova M.J.** Qadimgi turk (ko‘kturk) xalqlarda boshqaruv tafakkurining asosiy tamoyillari va qonunlari………………….....	**213**
10	**Jumayev A.F., Sultonov A.J.** Zo‘rmula minorasi…………………….......	**219**
11	**Бабамуратов Э.Х., Хажиева М.Х., Шарипова Ф.С.** Идеологическая профилактика – для подрастающего поколения идеологический фактор защиты..	**221**
12	**Normamatova P.O.** Yoshlarni jismonan va ma’naviy – axloqiy sog’lom qilib tarbiyalashda spotning o’rni...................................	**229**
13	**Jumayev A.F., Mamayusupov O.B.** Ibn Sinoning falsafiy qarashlari........	**233**
14	**Esanova S., Mamatqulova N.** Maktabgacha ta’lim sohasida Fridrix Frebelning pedagogik tizimi……………………………………….….....	**237**
15	**Бабамуратов Э.Х, Шоимова Л.О.** Доверие и убеждение - объект идеологического воздействия...	**241**
16	**Sapayev V.O.** Yoshlarning axborot urushlarining salbiy ta’sirlaridan saqlashda ijtimoiy-gumanitar fanlarning roli………………………………	**249**
17	**Бабамуратов Э.Х., Чориева А.А**. Повышения эффективности идеологической профилактики…………………..	**254**
18	**Yuldoshova M.O.** Maktabgacha yoshdagi bolalarda axborot urushi davrida agressiv xulq-atvorga qarshi ta’lim-tarbiya ishlarini olib borish.................	**261**
19	**Sanginova I.N.** O’zbekistonda mahalla boshqaruvining ijtimoiy, iqtisodiy va ma’naviy hayotidagi o’rnini (Surxondaryo viloyati misolida 1992-2022 yy) o’rganishning dolzarbligi..	**265**
20	**Shaymardanova N.** Maktab ta’limida axborot-resurslardan shaxslararo muloqotni tashkil etishda foydalanishning zamonaviy pedagogik-psixologik asoslari..	**267**
21	**Turdiyeva I.S., Alimardonova E.** Oila – jamiyat taraqqiyotining ma’naviy-axloqiy poydevori...	**273**
22	**Ermatova M.B.** Maktabgacha yoshdagi bolalarni iqtidorini aniqlash usullari va yo‘llari...	**276**
23	**Ollomurodov N.** Qishloq xo‘jalik sohasida mehnatga haq to‘lash bilan bog‘liq ziddiyatli jarayonlar tahlili. (XX asrning 50-yillari misolida)...........	**283**
24	**Qarshiyev A.A.** So‘nggi o‘rta asrlarda surxon vohasi tarixiga doir..............	**286**
25	**Нурулҳақ Қ.** Салафия-хатар ба давлати дунявӣ.................................	**292**
26	**Bozarov N.S.** Axborot urushlari: kelib chiqishi tarixi va mazmun-mohiyati	**301**
27	**Бозоров М., Туробов Б.Н.** Глобаллашув даврида ахборот хуружларининг ёшлар миллий менталитетига таъсири...........................	**305**
28	**Аминов Ф.А., Наимов Н.А.** Исломгарои ва мочарохои сиёси дар кишвархои шарқи миёна………………………………………………....	**312**

3-SHO'BA.YOSHLARNING ILMIY FALSAFIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISHGA QARSHI OAV ORQALI OLIB BORILAYOTGAN XURUJLAR

1	**Shukurova N X** Globallashuv davrida “Ommaviy madaniyat”ga qarshi kurashishning ijtimoiy-falsafiy yo‘llari………………………………………	**326**
2	**Хўжанова Т.Ж., Шодмонов К.Н.** Глобал ахборотлашган жамиятни шаклланишида ахборот-коммуникация технологияларининг ўрни.......	**329**
3	**Тураев Б.О.** Беруний маънавий меросида синергетик тамойиллар инъикоси...	**334**
4	**Хўжанова Т.Ж. Марданов Ж.Д.** Глобаллашув жараёнида ахборот оқимининг ёшлар маънавиятига таъсири..	**340**
5	**Tursunbadalov U A. Rajabov T.**Ijtimoiy tarmoqlar bilan ishlashda axborot tahdidlarining tahlillari..	**345**
6	**Кучкинов Х.Х., Рахмонов Қ.Қ.** Жамиятни модернизациялаш жараёнида ёшлар тафаккурини шакллантириш масалалари................	**351**
7	**Турсунов Ж.Н., Эшмуродов Ф.З.** Идеологическая профилактика - фактор идеологической защиты современной молодежи Узбекистана	**354**
8	**Yaqubova D.T.. Xudoyqulov B. M.** Mustaqillik yillarida surxon vohasida energetika sohasidagi islohotlar...	**358**
9	**Sultanova G.S.** Axborot hurujlaridan himoyalanishda informatsion madaniyatning konstruktiv roli…………………………………………….	**362**
10	**Турсунова О. Ф.** Ахборот хавфсизлигини таъминлашда ёшлар ҳуқуқий маданиятини юксалтириш………………………………………	**367**
11	**Alikulov K.H. S**haxsning estetik faolligini shakllantirish va rivojlantirishga qarshi oav orqali olib borilayotgan xurujlar……………..	**371**
12	**Jonqobilov J.N., Qalandarova M.J.** Ommaviy axborot vositalarining yoshlar ongiga ta’siri. “Ko‘k kit” yoxud “O‘lim tahdidi”………………	**374**
13	**Бияздыкова К.А., Аксакалова М.К.. Избасар З.М.** Влияние СМИ на формирование мировоззрения современной молодежи……….........	**378**
14	**Baykabilova P** Misinformatsiya hodisasi va uning jamiyatga ta’siri..........	**382**
15	**Алимова М Ф** Ахборот маконидаги таҳдидлардан ҳимояланиш - давр талаби…………………………………………………………………	**385**
16	**Xamroyeva M.** Millatlararo totuvlikning ijtimoiy falsafiy mohiyati..........	**388**
17	**Idiboev A J** Yoshlar huquqiy madaniyatini yuksaltirish jamiyat ma`naviy barqarorligi omili..	**393**
18	**Исмоилов Ж.** Ёшлар ҳуқуқбузарликларини олдини олишдаички ишлар органлари ва фуқаролик жамияти институтлари ҳамкорлиги….	**396**
19	**Наврузов И.С.** Зухуроти ифротгарой ва паёмадхои манфии он дар шабакахои ичтимой..	**400**
20	**Саиткасимов А. Исмоилов Ж.** Ёшлар ўртасида одам савдосига қарши курашнинг маънавий-маърифий масалалари..............................	**406**
21	**Мирзоев Х.Т.** Самтхо ва афзалиятхои хамкорихои гуманитарии Точикистон ва Узбекистон дар мархилаи навин................................	**410**

22	**Nurmatov Z.O. Saidahmedov E. I.** Jamiyatda ilm fan va texnika tarraqiyotini oshirishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	**417**
23	**Рачабалиев Ф. З** Жавонон ва таҳдиду хатарҳои интернетӣ................	**422**
24	**Жовлиев Ж**., **Шодмонова Л.** Ўзбекистонда таълим тизимида ёшларга эътибор…………………………………………………………..	**428**
25	**Жовлиев Ж**., **Бердиева Р.** Ёшлар таълим-тарбиясида миллий таълимнинг ўрни……………………………………………………….	**431**
26	**Xasanova.N.I. Oqbo'tayeb I.** Denov tumanida ta'lim muassasalarining tashkil etilishi tarixi..	**434**
27	**Abilov O'.M.** Millat, madaniyat va qadriyatda optimizm........................	**437**
4-SHO'BA. YOSHLARNI AXBOROT URUSHI DAVRIDA G'OYAVIY TUSHKUNLIKKA TUSHISHIGA QARSHI TA'LIM-TARBIYA ISHLARINI OLIB BORISHGI AHAMIYATI		
1	**Shermuxamedova N. A** Ijtimoiy rivojlanishning jadallashuvi va global muammolarni yechishda falsafaning roli..	**441**
2	**Ismailzade S.J., Ismailzade O.I.** Совершенствование системы образования и воспитания в ВУЗах – условие достижения целей устойчивого развития..	**448**
3	**Умедов М.Х.** Интерпретация проблема толерантности в современных таджикскихфилософско-культурологических исследованиях..............	**454**
4	**Yaxshilikov J.Ya.** Milliy g'oya va sifatli ta'lim masalalari……………......	**464**
5	**Каримов С.** Ибн Арабий тасаввуфий таълимотининг ёшлар тарбиясидаги ўрни ва роли (1165-Андалусия 1240- Дамашқ).............	**469**
6	**Хажиева М.С.** Ёшларни гуманистик ғоялар асосида тарбиялашда Абулқосим Фирдавсийнинг маънавий меросини роли.........................	**473**
7	**Ахмадов Саид** «Ихвон-ул – муслимин»: идеология ва амалияи сиёси...	**476**
8	**Машарипова Г.К.** Глобаллашув шароитида миллий, маданий мерос ва қадриятларни сақлаш зарурияти..	**486**
9	**Khimmatova N., Rustamova S.** Development of social-psychological mechanisms of inclusive educational process in school...........................	**492**
10	**Djavotova M.D.** Rahbar kadrlarning axloqiy tafakkuri rivojida falsafiy dunyoqarashni shakllantirishning o'rni...	**496**
11	**Бобомуродов Э.Х., Мирзаев Ж.И.** Ответственность молодежи в осуществлении идеологической безопасности.......................................	**500**
12	**Ибрагимов С.Э.** Ёшлар тарбиясига "оммавий маданият" таҳдиди ва унинг олдини олиш зарурлиги..	**504**
13	**Zoirov E.Kh.** Bahauddin Nakshband the spiritual teacher of Yakubi Charkhi...	**510**
14	**Бобомуродов Э.Ҳ., Эргашева М.** Ёшларни тарбиялашда инновацион ва креатив ёндашувларнинг аҳамияти...	**516**
15	**Qabulov Q.P.** Sharq allomalari ijodida kasb tanlash doir qarashlar..........	**520**

16	**Бабаходжаева Н.М.** Ислом олами қарашлари воситасида баркамол қизларни тарбиялаш масалалари...	**525**
17	**MengliyevB. N. Rustamova S.** Special knowledge, characteristics of tactical plans in the preparation of highly skilled athletes for the competition process...	**528**
18	**Majitov M.** Ma’rifatli shaxsni shakllantirishda ma’naviy tarbiya omili.......	**531**
19	**Бобамуратов Э.** Методы идеологической работы молодежи с идеологической депрессией...	**537**
20	**Gulyamova G. B.** Harbiy vatanparvarlik tarbiyasida ob’ektiv va sub’ektiv shart-sharoitlar..	**548**
21	**Shodiyev J.J.** Inson qadri va uni ulug`lash borasida donishmandlarning falsafiy qarashlari..	**552**
22	**Amirxo‘jaev Sh.Q.** Ijtimoiy-falsafiy jixatdan yoshlar kamolotini ta’minlashda,oilaviy munosabatlar etnomadaniy model xususiyatlari..........	**558**
23	**Haydarov K**., **Ahmadov D.** Milliy qadriyatlarimizni ma’naviy tahdid va axborot xurujlaridan asrash - yoshlar tarbisida muhim omil……...............	**566**
24	**Нишонова Н.Р.** Аахлоқий мафкурани хотин-қизларга таъсири..............	**571**
25	**Бабамуратова Ш., Маматкулова Ю.У.** Воспитание молодежи современного Узбекистана для счастья и великого будущего нашей страны...	**574**
26	**Тураев Б.О.** Беруний тафаккур хусусиятлари	**580**
27	**Nazirov B.S.** Sovet hokimiyati hukmronligi davrida Surxondaryoda jismoniy tarbiya va sport ishlarining shakllanishi.....................................	**586**
28	**Saloxov A.Q., Qamariddinova G.A.** Talaba yoshlarda bag‘rikenglikni shakllantirishda Buxoro ma’rifatparvar-jadidlar g‘oyalaridan foydalanishning uslubiy asoslari……………………..........................	**594**
29	**Jabborov I.J.** Kubroviya ta’limotida komil inson masalasi……………...	**600**
30	**Karimov E S** Milliy ta’lim tizimida yoshlar orasida kiber bullingga qarshi kurashish ………..	**604**
31	**Samatov D.T.** Oliy ta’limda falsafa fanini o’qitish orqali talabalarning ong va madaniyatini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlar.................	**609**
32	**Бабамуратов Э.Х., Эшмирзаева М.Ш.** Формирование и совершенствование гражданской ответственности у молодежи Узбекистана…………………………………………………………...…	**615**
33	**Bobomuradov E.N.** Maktabgacha yoshdagi bolalarning hissiyot va emotsiyalarini shakllantirishda tasviriy san`at mashg‘ulotlarining o`rni........	**621**
34	**Elmuradova L.T., Xasanova S.R.** Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini o‘stirishning mazmuni………………………………………	**623**
35	**Shaximardonova B.X., Nazarova R., Olimshoyeva K., Ibrohimova O‘.** O‘yin - bolalarning asosiy faoliyat turi………………………..............	**629**
36	**Shukurov O.** Ma’naviy barkamol yoshlar – kelajagimiz poydevori............	**632**
37	**Begamova N.X.** Axborot xurujlariga qarshi madaniy-huquqiy kurashning ustuvorligi……………………………………………………….	**636**

38	**Мухтаров А.** Янги ўзбекистон: баркамол ёшларнинг маънавий-ахлоқий жиҳатлари...	**641**
39	**Saitkasimov A., Xojimetov S.** Ta`lim tizimida innovatsion texnologiyalar imkoniyatlaridan samarali foydalanish...	**651**
40	**Жовлиев Ж., Хамидова Ю.** Ёшлар онгини шаклланишида таълим жараёнининг ўрни дуал таълим тизими мисолида……………………	**655**
41	**Жовлиев Ж., Қорахонов Ш.** Ёшларни тарбиялашда инновацион ва креатив ғояларнинг аҳамияти...	**658**
42	**Жовлиев Ж.**, **Нуралиева Ф.** Ёшлар психологиясини ижтимоий феномен сифатида...	**662**
43	**Жовлиев Ж., Мухаммадиев С.** Ёшларнинг илмий дунёқарашининг шаклланишининг психологик жихатлари...	**666**
44	**Xajayev X., Bo'ronova I.X.,** O'zbekiston Respublikasi Ta'lim tizimidagi ayrim muammolar va ularning yechimlari...	**668**
45	**Бабамуратов Э.Х., Мелиева С.Ф.** Молодое поколение - счастье и величие нашей родины воспитание на пути к будущему	**671**
46	**Komilova Sh.K.** Salomlashish - milliy madaniyatimiz va qadriyatimiz asosi...	**677**
47	**Xalmuratova J.G., Qodirova M.A.** Yoshlar tarbiyasida refleksiv ta'limnig o`rni..	**680**
48	**Murotov E.N.** Inson kamolotida ma'naviy tarbiyaning ahamiyati.............	**684**
49	**Isaxonov J.** Yosh oilalarning ma`naviy muammolarini hal etishning zamonaviy mexanizmlari...	**688**
50	**Saydimurodova F**. Yoshlarni axborot xurujlaridan himmoya qilishning ma`naviy va psixologik xusussiyatlari...	**692**
51	**Qodirov U.I.** Ko'p millatli Yangi O'zbekiston jamiyatda tolerantlik, bag'rikenglik hamda millatlararo aloqalar ustuvorligini taminlash omillari...	**695**
52	**Yaqubova D.T.** Sovet hokimiyati davrida O'zbekistonda paxtachilik sohasida yoshlarni majburiy mehnatga jalb qilish va uning natijalari…..	**698**
53	**Boyto'rayev S.U.** Axborot urushi davrida yoshlarda vatanparvarlik tuyg'usini oshirish...	**703**